

*Konya İli Müzelerinde ve Özel Koleksiyonlarda Bulunan Erkek Entari Örnekleri**

*Male Dress-Gown Examples Taking Place in Konya City
Museums and Special Collections*

Saadet BEDÜK **

Hatice Bilki HARMANKAYA***

ÖZET

Zaman içinde zarar görmeye ve yok olmaya mahkûm olan kültürel miras ürünü geleneksel giysilerin, dönem özelliklerini yansıtmaları açısından incelenerek belgelenmesi önem taşımaktadır. Çalışma kapsamında, Konya İli müzelerinde ve özel koleksiyonlarında bulunan geleneksel erkek giyimlerinden entari örnekleri araştırılmıştır. Giysiler, oluşturulan gözlem fişleri doğrultusunda, kullanılan malzeme, renk, model, kesim, dikim, astar, süsleme ve boyut özellikleri açısından incelenmiştir. Araştırma sonucunda, entarilerde en fazla kutnu kumaşın tercih edildiği, bedenlerin 'O' yakalı, önden açık düğmesiz, yanlardan yırtmaçlı, ön ortası ve yan dikişlere üçgen parça eklemeli olduğu ortaya konmuştur.

ANAHTAR KELİMELELER

Konya, Geleneksel Erkek Giyimi, Entari, Müzeler, Özel Koleksiyonlar.

ABSTRACT

In terms of reflecting period properties to examine and document goods of cultural heritage traditional clothes which have unfortunately taken damages and vanished carry importance. In the context of the research, the dress-gown examples from traditional male clothes found in Konya city museums and special collections were investigated. Clothes were examined about material, colour, model, cut, stitch, lining, ornamentation and dimension properties in the direction of the formed observation slips. In consequence of the research, it was determined that kutnu fabric was mostly preferred and. their form properties were 'O' collar, opening from the front without switches, having slits each sides, adding triangle parts on the middle of fronts and edges.

KEY WORDS

Konya, Traditional Male Clothing, Dress-Gown, Museums, Special Collections.

* Makale Yüksek Lisans Tezinden Oluşturulmuştur.

** Yrd. Doç. Selçuk Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Giyim Sanatları Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi.

*** Arş. Gör. Dr., Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Moda Tasarımı Bölümü..

Giriş

Giyim, bir kültürün farklılık anlayışının en belirgin ve en sert iz noktalarından biridir. Uzun bir geleneğe dayanır ve ilk anda görünen, kavranabilen bir olgudur (Kösoğlu, 1997: 33). İnsanlık tarihi kadar eski bir olgu olan giyim, insanlığın sürekli yenilik göstermesiyle birlikte gelişerek günümüze kadar gelmiştir. Toplumların tarihi süreç içinde kullandıkları giyim eşyaları o topluma ait geleneksel giysileri oluşturmuştur. Geleneksel giyim-kuşam toplumların ekonomik, teknolojik ve sosyal yapılarından etkilendiği gibi manevi değerleri de üzerlerinde taşımaktadır. Gelenek, görenek, örf ve adetlerin giyim üzerinde etkileri büyüktür. Tarihi geçmişini, yerleştiği coğrafi alanları ve etkileşimde bulunduğu kültürleri göz önünde tutarak Türk giyim ve kuşamının değerlendirilmesi gerekir. Geleneksel giysilerin üzerlerinde taşıdıkları anlam, değer ve somut olguları incelemek, günümüz şartları doğrultusunda kıyaslama yapmak önem taşımaktadır.

Konya, İç Anadolu Bölgesi'nin güneyinde, yüzölçümü bakımından Türkiye'nin en büyük şehirlerinden birisidir. Topraklarının plato, ova, kapalı havzalar şeklinde dağılışı ve verimli oluşu yüzünden tarihin her döneminde yoğun iskân görmüştür (Karpuz, 2001: 1). Geleneksel giyim-kuşamına bakıldığında, Konya'nın zengin ve ileri gelenleri başlarına büyük ve basık bir fes giyerek, abani denilen bir sarık sarmışlardır. Sırtlarında ayak topuklarına kadar inen lata veya kürk bulunmaktadır. Kürkün ve latanın altında yollu şetari'den dikilmiş önu yırtmaçlı bir entari ve bir metrekare büyüklüğünde şal kuşak sarılmıştır. Kuşağın kıvrımları arasına cep saati yerleştirilerek, köstek denilen gümüş bir zincire bağlanıp boyuna asılmıştır. Ayaklara ise mest ve ince kundura giyilmiştir (Önder, 1971: 427). Çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapması nedeniyle her toplumdan edindiği birikimler Konya kültürüne katkıda bulunmuştur. Maddi kültür varlıkları açısından Konya geleneksel giyimleri bu çeşitlilikten etkilenmiştir. 19.y.y. Konya erkek giyim örnekleri arasında yer alan entarilerin farklı erkek sınıfları arasında giyildiği görülmektedir. Entari, şalvar ya da çakşırın üzerine giyilen, uzun kollu, yanlardan yırtmaçlı, elbiseyi andıran giysi çeşididir. Giyim tarihi süreci içinde Türklerde oldukça kullanılan giysi türüdür.

Entari, Orta Asya Türklerinde ve Selçukluklarda erkeklerin de giydiği elbisedir. Genel olarak erkeklerin giyimleri arasında kaftan, gömlek, hırka ve üç etek entaride kol bandı (tiraz), yaka bordürü ve düğme bulunmaktadır (Özel,

1992: 20). Türkler, geniş bir coğrafya üzerinde sürekli hareket halinde oldukları için birbirinden çok farklı, değişik toplum ve kültürlerle karşılaşmışlardır. Bu kültürlerden birçok unsur almışlar ve o kültürlerle de pek çok şey hediye etmişlerdir. Bu durum Türk kültürüne dinamik bir yapı sağlamıştır (Ünal, 1999: 747). Orta Asya Türklerinde şekillenen Türk giyim tarzı ana hatları ve detayları ile Anadolu'ya kadar gelmiştir. Türk giyim geleneği, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluk devrinde çeşitlenip, zenginleşerek devam etmiştir (Önge, 1995: 9). Bu kültür, yabancı kültürlerin etkisinden uzak, hem unsurları hem de bütünü bakımından orijinal ve dinamiktir (Halaçoğlu vd., 2002: 1). Eski Türklerde en önemli dış giyim eşyası kaftanlar olmuştur. Göktürk heykellerinde ve Uygur minyatürlerinde dize veya yere kadar uzanan, beli kuşaklı, dik veya devrik yakalı kaftanlara rastlanmaktadır. Kaftanların önleri açık olup astarsızdır. Yakasız, düz arkalı kaftan en basit kaftan tipi olmuştur (Özel, 1992: 20; Süslü, 1989: 159). Orta Asya'daki bütün taş heykeller çoğunlukla elbise giymiş dış giyimli erkekleri simgelemektedir. Taş heykelciklerde görülen giyim unsurları, elbisenin iki çeşidi olduğunu göstermektedir. İlk gruptakiler gevşek ve hafif kemerli, uzun ve dar yenli ve oldukça geniş üçgen cep kapakları ile tanımlanabilir. Yırtmaç sıklıkla derin olarak görülmektedir. Elbisenin ikinci çeşidi, yaka ve kolluğu olmayan düşük boyunlu bir modeldir. Çoğu heykelde betimlenen cep kapağı, bunların baş için deliği olan gömlekten ziyade dışarı elbisesi olduğunun göstergesidir. Türk elbiseleri, klapalı ve göğüsten basit kesimli olup; sağdan sola iliklenmişlerdir. Tersine iliklemeli olanlar, daha seçkin Türk heykellerini temsil etmişlerdir (Kubarev, 2002: 193, 194, 196).

Selçukluların Anadolu'ya hakim oluşlarından sonra kültür ve sanat hayatı kesintisiz olarak devam etmiştir. Kıyafet özelliklerinin de aynı şekilde devam ettiği gözlenmektedir. Selçuklu kıyafetlerine ait karakteristiklerin Selçuklulardan daha erken tarihlere ait Türk kıyafetlerinde de rastlanması Selçukluların birçok eski Türk kıyafet şekillerini devam ettirmiş olduklarını ortaya koymaktadır (Atasoy, 1971: 136). Selçuklu devri giyim şekilleri hakkında, bu devirde yapılmış çini, maden, ağaç, alçı ve taş üzerindeki insan resimleri fikir vermektedir. Bu resimlerdeki tipler, birbirine çok yakın olup, genellikle başta taç şeklinde bir külah, gövdede bir entari ve şalvar vardır. Selçuklu devri Kubadabad çinileri arasında panodaki erkek figürüne, dairevi süslerle dokunmuş bir kumaştan, yakası düz ve gerdandan aşağıya doğru yırtmaçlı bir entari giydirilmiş ve beline ince kuşak sarılmış olarak tasvir edilmektedir (Önder, 1955: 80). Selçuklular ile ilgili bilgiler edindiğimiz 13.y.y. ilk yarısında Konya' da yapılmış olduğu anlaşılan Varka Gülşah mesnevisi minyatürlerinden Varka'nın Gülşah'a

kavuşma sahnesinde iki sevgilinin aynı boyda elbise giydiği görülmektedir (Atasoy, 1971: 128).

Selçuklu kadın ve erkek giyiminde kaftanlar ve yuvarlak kapalı yakalı önden açık elbiseler hâkimdir. Selçuklularda ve daha önceki dönemlerde elbiseler yün, pamuk ipek, yün ipek karışımı, devetüyü ipliğinden dokunmuş kumaşlar ile keçeden dikilmiştir (Özel, 1992: 14). Çeşitli renk ve biçimlerde uygulanan kaftan ve elbiseler önden açık olup astarsız oluşturulmuştur. Boyları diz kapaklarına veya topuklara kadar inmektedir (Süslü, 1989: 158, 159, 160). Kaftanların altına giyilen elbiseler figürlü tasvirli örneklerde açıkça belli olmaktadır. Kaftanın içine giyilen gömleklerin yakası işlemeli veya dilimli olabildiği gibi dik yakalı veya düğmeli gömleklerin de giyildiğine rastlanmıştır (Önge, 1995: 22).

Osmanlı geleneksel dönemde erkekler ev içinde, yatakta, bazen de sokakta entari adı verilen giysiler giymişlerdir (Meriç, 2000: 100). Osmanlılar gövdelerine gömlek, mintan veya zıbın, belden aşağısına don, şalvar kullanmışlardır. Bunların üstüne de önü yırtmaçlı ve kollu bir entari giyip, bellerine kuşak sarmışlardır. Daha üstüne ise, devlet erkânı veya zenginler kürklü ve işlemeli kaftan, orta sınıf cüppe veya hırka, halk ise kollu ve yakasız cepken ve yelek, belden altına da dar potur giymiştir (Önge, 1995: 28). Osmanlı'da kıyafet kısmen dahi olsa statü belirleyen bir özelliğe sahip olmuştur. Esnaf genellikle sade bir kıyafet giyer, üstünde bir entari, başta hafif serpuş, ayaklarında yumuşak çizme ya da çarık bulunmaktadır. Osmanlı giyimlerinin değişik isimleri vardır: Kaftan, kerake, biniş, haydari, kaput, cüppe, kontoş, dolama, pırpır, entari, şalvar, cepken, serhatli, potur, don, zıpkın gibi isimlerle anılmışlardır (Özer, 2006: 375).

Yöntem

Araştırmanın evrenini Konya ili müzelerinde ve özel koleksiyonlarında bulunan geleneksel erkek dış giyimleri, örneklemini ise Anatolia, Karavan özel koleksiyoncularında ve Koyunoğlu Müzesi'nde bulunan giysiler arasından seçilen sekiz erkek entarisi oluşturmaktadır. Örneklemin oluşturulmasında maksimum çeşitleme örnekleme tekniği kullanılmıştır. Seçilen örnekleme tekniğindeki amaç, görel olarak küçük bir örnekleme grubu oluşturmak ve bu örnekleme özelliklerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır. Oluşturulan örnekleme aracılığıyla çeşitliliği gösteren örnekler arasında herhangi ortak ya da paylaşılan olguların olup olmadığı bulunmaya çalışılmıştır. Maksimum çeşitliliğe dayalı örneklemeden elde edilen bulgular daha zengin sonuçlar sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 108, 109). Araştırmanın konusunu oluşturan entarilerle ilgili bilgilerin incelenmesinde, çözümlenmesinde ve yorumlanmasında betim-

sel yöntem kullanılmıştır. Araştırma kapsamında ele alınan entariler gözlem ve doküman incelemesi teknikleri ile incelenerek belgelenmiştir. Çalışma kapsamındaki entari örnekleri oluşturulan gözlem fişleri doğrultusunda incelenmiştir. Bu gözlem fişlerinde, giyside kullanılan malzemeler ve renkleri, giysinin modeli, kesimi, dikimi, astarlanması ile ilgili bilgiler, süsleme ve kalıp özellikleri, boyutları belirlenmiştir. Araştırmanın koleksiyoncularda ve müzedeki uygulaması Kasım 2004-Kasım 2005 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Uygulama kapsamında giysilerin resimleri çekilmiş, ölçüleri alınmış, kumaşları, dikişleri, süslemeleri analiz edilerek belgelenmiştir. Alınan ölçüler doğrultusunda kalıpları ve boyutları çizilmiştir. Doküman araştırmasında ise envanterler incelenmiştir.

Entari Örnekleri

Örnek No: 1

Resim No: 1

Resim No: 2

İlgili Koleksiyon: Anatolia **İnceleme Tarihi:** 22.07.2005

Envanter No: Yok **Tarihlendirme:** 20.y.y.

Giyside Kullanılan Malzeme ve Renkler: Entarinin ön bedeni, arka robası ve kolları kiremit rengi, yağ yeşili ve beyaz renklerde, arka bedeni ise kiremit rengi, sarı, beyaz renklerde çizgili kutnu kumaştan yapılmıştır. Yakasına lacivert zemin üzerine, ince kırmızı çizgili pamuklu kumaşla biye çalışılmıştır. Astarı krem renk pamuklu kumaştan oluşturulmuştur. Koyu haki yeşil pamuklu kumaş ile etek uçlarına bant geçirilmiştir. Entaride süsleme malzemesi kullanılmamıştır. Dikişleri siyah pamuklu ip ile uygulanmıştır.

Giysinin Modeli ve Kesimi İle İlgili Bilgiler: Giysi, düz beden üzerine 'O' yaka çalışılarak, önden açık ve düğmesiz tasarlanmıştır. Yakaya 2cm eninde

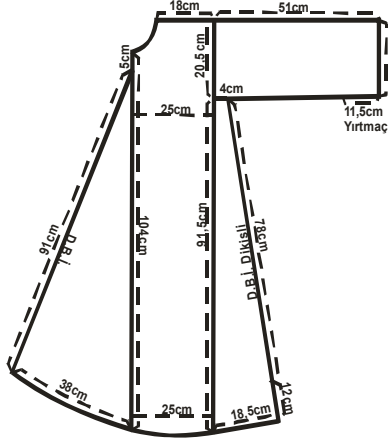
farklı kumaştan biye geçirilmiştir. Boyu diz kapaklarının altında, ayak bileklerine yakın olacak şekilde sonlandırılmıştır. Bedenin her iki ön ortasına, dik açılı üçken biçiminde birbirinin üzerine binen parçalar eklenmiştir. Entarinin ön ve arka bedenine, yanlarda kol altından itibaren birleştirilen parçalar yan dikişleri oluşturmaktadır. Bedene eklenerek kesikler oluşturan parçalar, giysinin etek ucuna doğru genişlemesini sağlamıştır. Entarinin her iki yan dikiş etek uçları yırtmaçlıdır. Dikdörtgen kesimli ön beden arkaya doğru dönerek, arka beden sırt kısmında kesikli roba oluşturmuştur. Robanın altında kalan arka beden farklı bir kumaştan yapılmıştır. Kol ve beden, kol oyuntusu verilmeden düz kesilerek oluşturulmuştur. Kollar bedene düz, takma kol tekniği ile birleştirilmiştir. Kol uçları düz kesimli olup, kol alt dikişinden yırtmaç uygulanmıştır. Entarinin omuzları dikişsiz, arka ortası kumaş katındandır.

Giysinin Dikimi İle İlgili Bilgiler: Entariyi oluşturan parçalar birbirine siyah ip kullanılarak elde makine dikişi ile birleştirilmiştir. Yakaya uygulanan biye kalın pamuklu siyah ip ile oyulgama dikişi yapılarak bedene geçirilmiştir. Biyenin açık kalan kısmı baskı dikişiyle entariye tutturulmuştur.

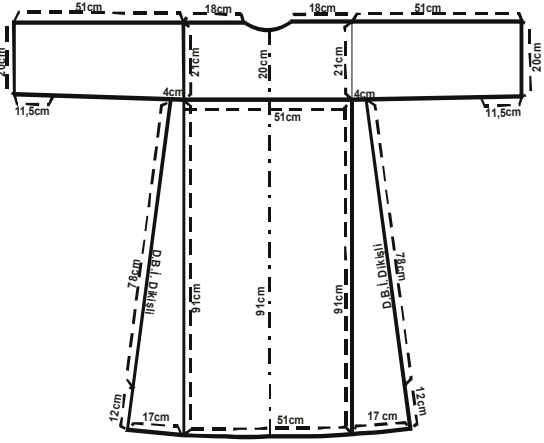
Giysinin Astar ve Astarlanması İle İlgili Bilgiler: Astar entarinin kesim özellikleri ile oluşturulmuştur. Astar parçaları birbirine oyulgama dikişi ile birleştirilmiştir. Astar da her iki ön beden yan dikiş etek uçlarına ve arka beden tüm etek ucu kumaşına oyulgama dikişi ile 4cm eninde haki yeşil renk kumaştan ekleme yapılmıştır. Astarın dışa dönmesini engellemek amacıyla giysinin ön ortası kenarlarına, yırtmaç çevresine, kol ucu ve etek ucu kenarlarına astar ile birlikte siyah kalın pamuklu ip kullanılarak yorganlama tekniği uygulanmıştır. Kol altı dikişleri astar da dikilmeyerek boşluk bırakılmıştır. Astar entariye oyulgama ve baskı dikişiyle birleştirilmiştir.

Giysinin Süslemesi İle İlgili Bilgiler: Entaride süsleme yapılmamıştır.

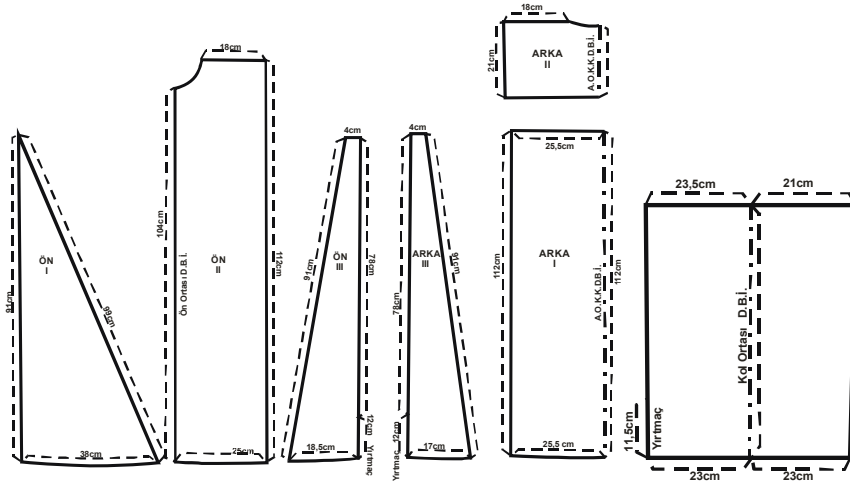
Boyutlar:

Çizim No: 1

Çizim No: 2

Çizim No: 3

Örnek No: 2

Resim No: 3

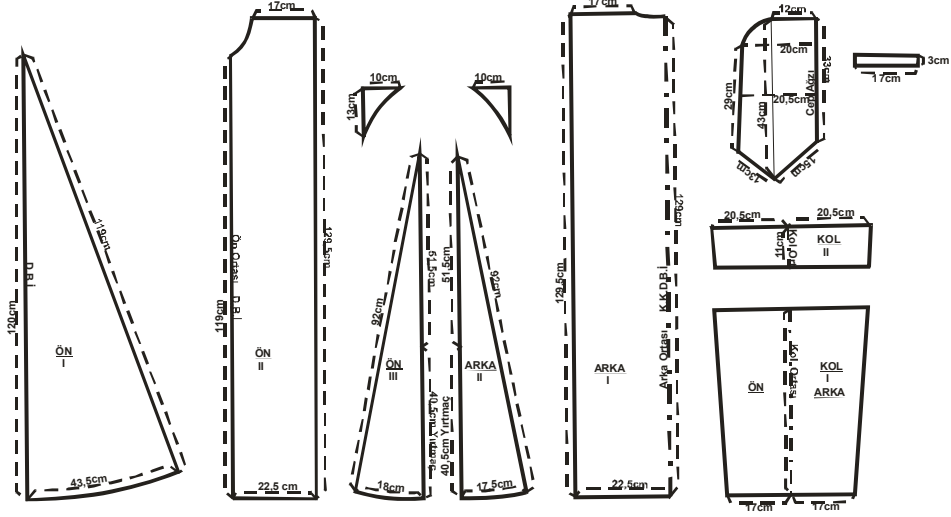
Resim No: 4

İlgili Koleksiyon: Koyunoğlu Müzesi **İnceleme Tarihi:** 15.04.2005

Envanter No: 8909 / 831 **Tarihlendirme:** 20.y.y.

Giyside Kullanılan Malzeme ve Renkler: Entari sarı ve lacivert renklerde çizgili kutnu kumaştan tasarlanmış, astarı ise krem renk pamuklu kumaştan oluşturulmuştur. Her iki kol ağzına lacivert renk pamuklu kumaştan bant geçirilmiştir. Entaride süsleme malzemesi kullanılmamıştır. Giysinin dikişleri siyah renk pamuklu ip ile uygulanmıştır.

Giysinin Modeli ve Kesimi İle İlgili Bilgiler: Giysi düz beden üzerine hakim yaka çalışılarak önden açık ve düğmesiz tasarlanmıştır. Boyu diz kapaklarının altında ayak bileklerine yakın olacak şekilde sonlandırılmıştır. Bedenin her iki ön ortasına dik açılı üçken biçiminde birbirinin üzerine binen parçalar eklenmiştir. Ön ve arka bedene yanlarda kuş parçalarının altından itibaren birleştirilen parçalar yan dikişleri oluşturmaktadır. Entariye eklenerek kesikler oluşturan parçalar, giysinin etek ucuna doğru genişlemesini sağlamıştır. Giysinin her iki yan dikiş etek uçları yırtmaçlı olup, yanlara dikişten açılan cep ve cep torbaları çalışılmıştır. Ayrıca sağ ön bedene peto cep uygulanmıştır. Hareket rahatlığı sağlamak amacı ile kol altlarına kuş parçaları yapılmıştır. Kol ve beden kol oyuntusu verilmeden düz kesilerek oluşturulmuş, kollar bedene düz, takma kol tekniği ile geçirilmiştir. Kol boyu her iki kolda da iki parçadan mey-

Çizim No: 6

Örnek No: 3

Resim No: 5

Resim No: 6

İlgili Koleksiyon: Anatolia İnceleme Tarihi: 29.07.2005

Envanter No: Yok Tarihlendirme: 20. y.y

Giyside Kullanılan Malzeme ve Renkler: Entari yeşil, kiremit rengi, bordo, siyah ve beyaz renklerde çizgili kutnu kumaştan tasarlanmıştır. Yakasına uygulanan biye için lacivert zemin üzerine turuncu ve beyaz renklerde çizgili pamuklu kumaş kullanılmıştır. Astarı, beyaz zemin üzerine açık mavi ve vişne renklerde çizgili pamuklu kumaştan oluşturulmuştur. Entaride süsleme mal-

zemesi kullanılmamıştır. Dikişleri siyah renk pamuklu ip ile uygulanmıştır. Kumaşın dokuma renginde bozulmalar görülmektedir.

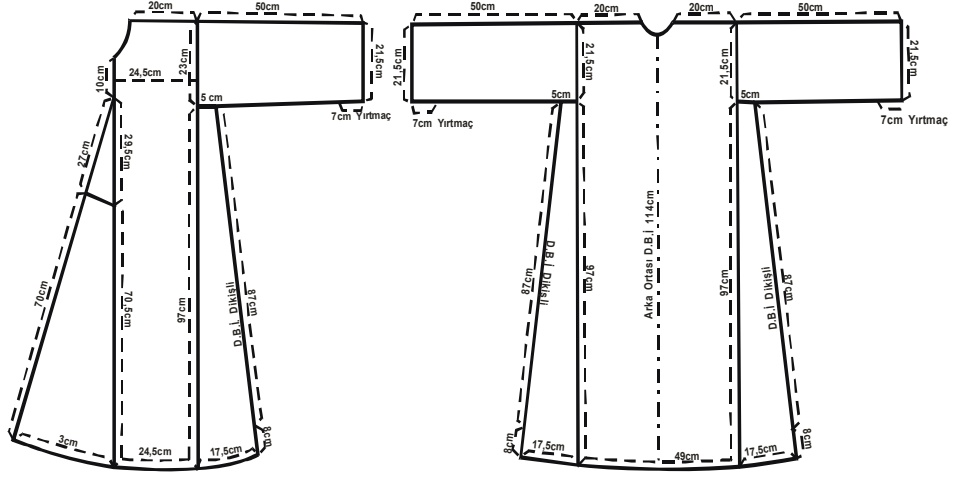
Giysinin Modeli ve Kesimi İle İlgili Bilgiler: Giysi düz beden üzerine 'O' yaka çalışılarak önden açık ve düğmesiz tasarlanmıştır. Yakaya 1cm eninde farklı kumaştan biye geçirilmiştir. Boyu diz kapaklarının altında, ayak bileklerine yakın olacak şekilde sonlandırılmıştır. Entarinin her iki ön ortasına dik açılı üçken biçiminde, birbirinin üzerine binen parçalar eklenmiştir. Dikdörtgen kesimli parçalar bel hattı kısmında ekleme yapılarak iki parça ile uygulanmıştır. Ön ve arka bedene yanlarda kol altından itibaren birleştirilen parçalar yan dikişleri oluşturmaktadır. Kol ve beden kol oyuntusu verilmeden düz kesilerek oluşturulmuş, kollar bedene düz, takma kol tekniği ile birleştirilmiştir. Kol uçları düz kesimli olup, kol alt dikişinden yırtmaç uygulanmıştır. Entarinin omuzları dikişsiz, arka ortası kumaş katındadır.

Giysinin Dikimi İle İlgili Bilgiler: Giysiyi oluşturan parçalar birbirine siyah ip kullanılarak oyulgama dikişi ile birleştirilmiştir. Entarinin yakasına uygulanan biye oyulgama dikişi ile bedene geçirildikten sonra baskı dikişi ile tuturulmuştur.

Giysinin Astar ve Astarlanması İle İlgili Bilgiler: Astar entarinin kesim özellikleri ile oluşturulmuştur. Astarı oluşturan parçalar birbirine oyulgama dikişi ile birleştirilmiştir. Astarın dışa dönmesini engellemek amacıyla giysinin ön ortası kenarlarına, etek ucu çevresine, kol ucu kenarlarına ve yırtmaç çevresine siyah kalın pamuklu ip kullanılarak, küçük teyeller şeklinde yorganlama tekniği uygulanmıştır. Kol ucunda astar entari kumaşına baskı dikişi ile tutturulmuştur. Astar entariye oyulgama dikişi ile geçirilmiştir.

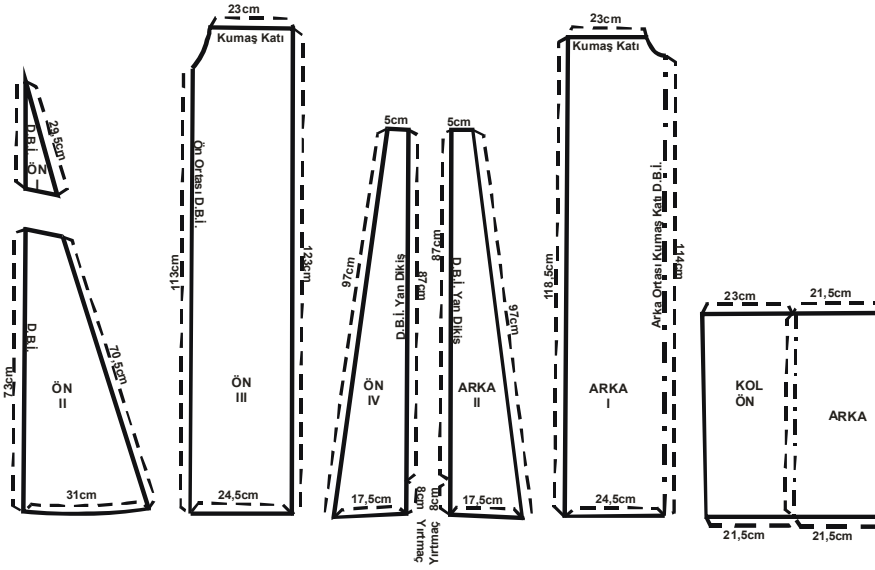
Giysinin Süslemesi İle İlgili Bilgiler: Entaride süsleme yapılmamıştır.

Boyutlar:

Çizim No: 7

Çizim No: 8

Çizim No: 9

Örnek No: 4

Resim No: 7

Resim No: 8

İlgili Koleksiyon: Anatolia **İnceleme Tarihi:** 29.07.2005

Envanter No: Yok **Tarihlendirme:** 20.y.y.

Giyside Kullanılan Malzeme ve Renkler: Entari yeşil, pembe, siyah, kırmızı ve beyaz renklerde çizgili kutnu kumaştan tasarlanmıştır. Astarı krem renk pamuklu kumaştan oluşturulmuştur. Kol uçlarına bordo pamuklu kumaştan bant geçirilmiştir. Giysinin süslemelerinde balıksırtı kordon kullanılmış, dikişleri mor ve siyah renk pamuklu ip ile uygulanmıştır.

Giysinin Modeli ve Kesimi İle İlgili Bilgiler: Giysi düz beden üzerine 'O' yaka çalışılarak, önden açık ve düğmesiz tasarlanmıştır. Yakaya 2cm eninde entari kumaşından biye geçirilmiştir. Boyu diz kapaklarının altında, ayak bileklerine yakın olacak şekilde sonlandırılmıştır. Bedenin her iki ön ortasına dik açılı üçken biçiminde birbirinin üzerine binen parçalar eklenmiştir. Ön ve arka bedene yanlarda kuş parçalarının altından itibaren birleştirilen parçalar yan dikişleri oluşturmaktadır. Entariye eklenerek kesikler oluşturan parçalar giysinin etek ucuna doğru genişlemesini sağlamıştır. Giysinin her iki yan dikiş etek uçlarına yırtmaç uygulanmıştır. Hareket rahatlığı sağlamak amacı ile kol altlarına kuş parçaları çalışılmıştır. Kol ve beden, kol oyuntusu verilmeden düz kesilerek oluşturulmuş, kollar bedene düz, takma kol tekniği ile geçirilmiştir. Kol boyu her iki kolda da iki parçadan oluşturulmuştur. Kol uçları düz kesimli olup, kol alt dikişinden yırtmaç uygulanmıştır. Entarinin omuzları dikişsiz, arka ortası kumaş katındandır.

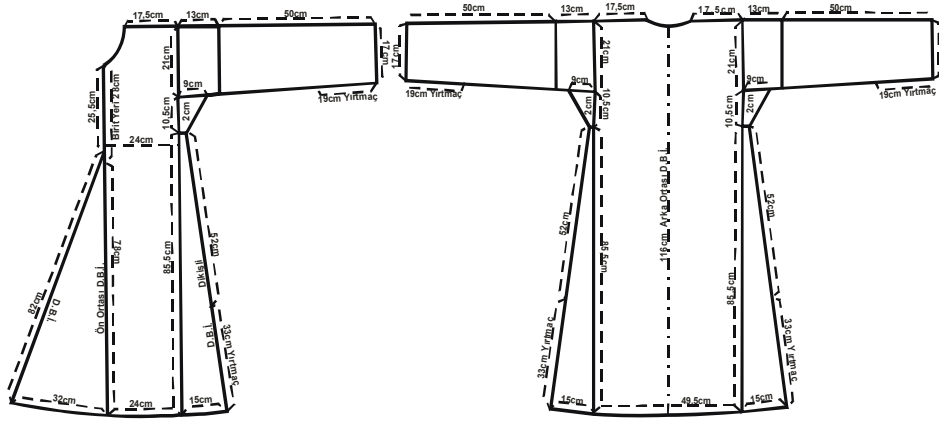
Giysinin Dikimi İle İlgili Bilgiler: Entariyi oluşturan parçalar birbirine mor ve siyah ip kullanılarak elde makine dikişi ile birleştirilmiştir. Entarinin

yakasına geçirilen biyenin çevresi yarım cm den siyah ip kullanılarak, küçük teyellerle yorganlanmıştır.

Giysinin Astar ve Astarlanması İle İlgili Bilgiler: Astar entarinin kesim özellikleri ile oluşturulmuştur. Astar parçaları birbirine beyaz ip kullanılarak oyulgama dikişi ile birleştirilmiştir. Astarın dışa dönmesini engellemek amacıyla giysinin ön ortası kenarları, etek ucu çevresi, kol ucu ve yırtmaç kenarları 1cm den mor iple, küçük teyeller alınarak yorganlanmıştır. Kol uçlarına içte bordo renk pamuklu kumaştan parça eklenmiştir. Yırtmaçlardan astarın görünmemesi için kol uçlarına geçirilen bantlar astar kumaşına tutturulmuştur. Astar entariye oyulgama dikişi ile birleştirilmiştir.

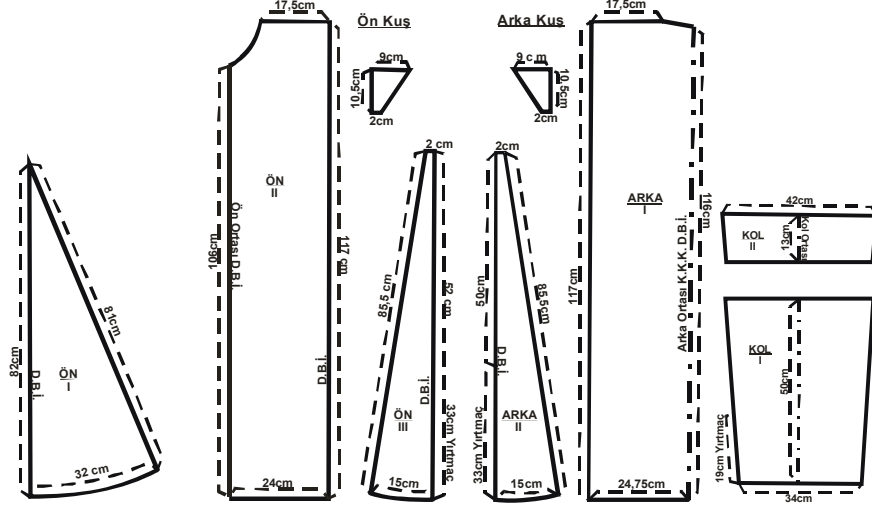
Giysinin Süslemesi İle İlgili Bilgiler: Üçgen parçanın birleştiği yere kadar olan ön ortası kenarlarına, kol yırtmacına ve kol ucu çevresine balıksırtı şeklinde kordon tutturulmuştur. Kol ortası ve sol beden ön ortasına kordon ile birit oluşturulmuştur. Yan dikişteki yırtmaçların başlama noktalarına 2cm boyunda kordon yuvarlatılarak geçirilmiştir.

Boyutlar:

Çizim No: 10

Çizim No: 11

Çizim No: 12

Örnek No:5

Resim No: 9

Resim No: 10

İlgili Koleksiyon: Karavan **İnceleme Tarihi:** 27.05.2005

Envanter No: 3845 2,5 / 50 **Tarihlendirme:** 20.y.y.

Giyside Kullanılan Malzeme ve Renkler: Entari kiremit rengi zemin üzerine, yağ yeşili renkte çizgili kutnu kumaştan tasarlanmıştır. Yakasına uygulanan biye için sarı ve lacivert renklere çizgili kutnu kumaş kullanılmıştır. Astarı krem renk pamuklu kumaştan oluşturulmuştur. Kol içine uygulanan bantlar

sarı lacivert renklerde çizgili kutnu kumaşandır. Süslemelerinde pembe ve beyaz renk, dikişlerinde ise beyaz renk pamuklu ip kullanılmıştır. Arka beden kalça hattında, arka ortasına yakın yerdeki yırtık alana, kendi kumaşı ile yama yapılmıştır. Kol altı dikişleri sonradan pembe renk yorgan ipi ile dikilmiştir.

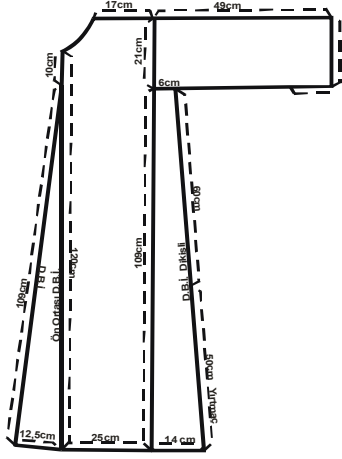
Giysinin Modeli ve Kesimi İle İlgili Bilgiler: Giysi düz beden üzerine 'O' yaka çalışılarak, önden açık ve düğmesiz tasarlanmıştır. Yakaya 1cm eninde farklı kumaştan biye geçirilmiştir. Entarinin boyu diz kapaklarının altında, ayak bileklerine yakın olacak şekilde sonlandırılmıştır. Giysinin her iki ön ortasına dik açılı üçken biçiminde, birbirinin üzerine binen parçalar eklenmiştir. Ön ve arka bedene yanlarda kol altından itibaren birleştirilen parçalar yan dikişleri oluşturmaktadır. Entariye eklenerek kesikler oluşturan parçalar, giysinin etek ucuna doğru genişlemesini sağlamıştır. Bedenin her iki yan dikiş etek uçlarına yırtmaç uygulanmıştır. Kol ve beden, kol oyuntusu verilmeden düz kesilerek oluşturulmuş, kollar bedene düz, takma kol tekniği ile geçirilmiştir. Kol uçları düz kesimli olup, kol alt dikişinden yırtmaç uygulanmıştır. Entarinin omuzları dikişsiz olup, arka ortası kumaş katındadır.

Giysinin Dikimi İle İlgili Bilgiler: Entariyi oluşturan parçalar birbirine, beyaz renk ip kullanılarak oyulgama dikişi ile birleştirilmiştir. Entarinin yakasına uygulanan biye, oyulgama dikişi ile bedene geçirildikten sonra baskı dikişi ile astara tutturulmuştur. Arka beden sırt kısmına, pembe renk kalın ipe küçük teyeller yapılarak, entari kumaşı astar ile birlikte sabitlenmiştir.

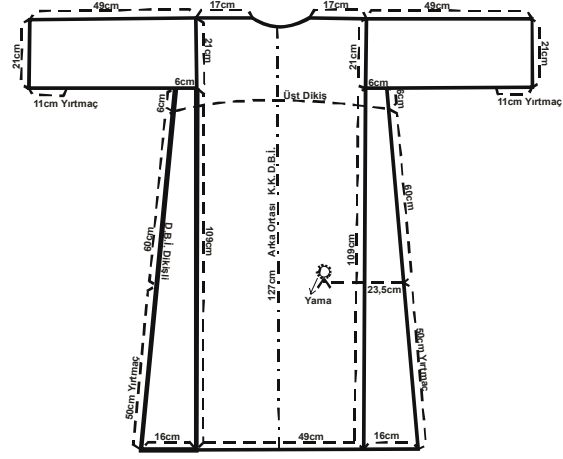
Giysinin Astar ve Astarlanması İle İlgili Bilgiler: Astar entarinin kesim özellikleri ile oluşturulmuştur. Astarı oluşturan parçalar beyaz ip kullanılarak oyulgama dikişi ile birleştirilmiştir. Astarın dışa dönmesini engellemek amacıyla ön ortası kenarlarına, ön beden etek ucu çevresine, kol ucu kenarlarına, yırtmaç çevresine pembe renk kalın pamuklu ip kullanılarak küçük teyeller şeklinde yorganlama tekniği uygulanmıştır. Kol uçlarına içte, farklı renk kumaştan 6 cm eninde parça eklenmiştir. Yırtmaçlardan astarın görünmemesi için kol uçlarına geçirilen bantlar astar kumaşına tutturulmuştur. Astar entariye, oyulgama dikişi ile birleştirilmiştir.

Giysinin Süslemesi İle İlgili Bilgiler: Entarinin arka beden etek ucu ve yan dikiş yırtmaç kenarlarına su şeklinde devam eden baklava dilimi desenleri oluşturulmuştur. Arka ortası etek ucuna dal şekli oluşturulup her iki kenarlarına yaprak motifleri simetrik olarak makine dikişi ile uygulanmıştır.

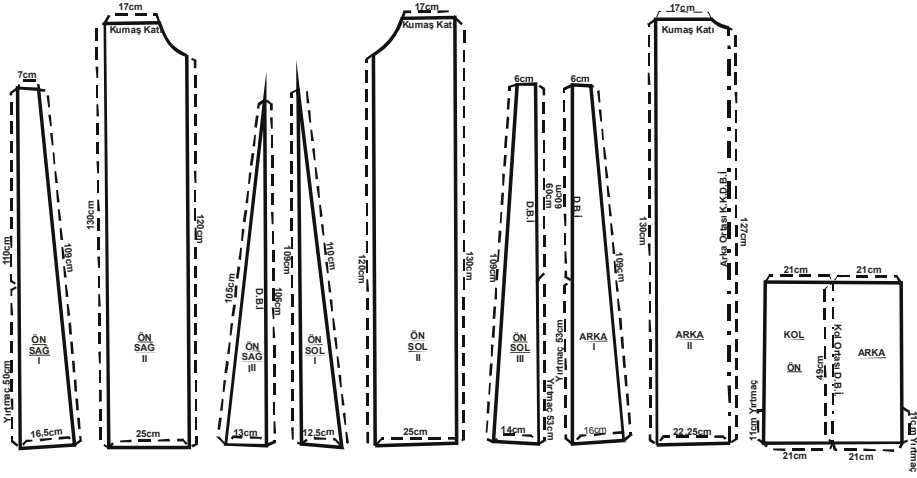
Boyutlar:

Çizim No: 13

Çizim No: 14

Çizim No: 15

Örnek No: 6

Resim No: 11

Resim No: 12

İlgili Koleksiyon: Anatolia **İnceleme Tarihi:** 29.07.2005

Envanter No: Yok **Tarihlendirme:** 20.y.y.

Giyside Kullanılan Malzeme ve Renkler: Entari kiremit rengi zemin üzerine ince yağ yeşili renk çizgili kutnu kumaştan tasarlanmıştır. Arka yaka ve ön ortasına bedene kadar geçirilen bant açık mavi pamuklu kumaştandır. Entarinin arka bedenine siyah zemin üzerine kırmızı gül ve yeşil yaprak desenli pamuklu kumaştan ekleme yapılmıştır. Astarı mavi renk pamuklu kumaştan oluşturulmuştur. Yaka ve ön ortası kenarlarına çalışılan bantlar açık kahverengi pamuklu kumaştandır. Süslemelerinde siyah renk hazır şerit kullanılmıştır. Dikişleri siyah ve mavi renk pamuklu iple uygulanmıştır. Arka ortası beden kısmına farklı bir kumaş kullanılarak sonradan ekleme yapılmıştır.

Giysinin Modeli ve Kesimi İle İlgili Bilgiler: Giysi düz beden üzerine yaka-sız çalışılarak, önden açık ve düğmesiz tasarlanmıştır. Boyu diz kapaklarının altında, ayak bileklerine yakın olacak şekilde sonlandırılmıştır. Her iki ön ortasına dik açılı üçken biçiminde birbirinin üzerine binen parçalar eklenmiştir. Ön ve arka bedene yanlarda kol altından itibaren birleştirilen parçalar yan dikişleri oluşturmaktadır. Entariye eklenerek kesikler oluşturan parçalar giysinin etek ucuna doğru genişlemesini sağlamıştır. Farklı kumaştan dikdörtgen parça sonradan applike olarak arka beden sırt kısmına uygulanmıştır. Applike yapılan kumaş üç parçadan oluşturulmuştur. Entarinin yanlarına dikişten açılan cep ve 16,5 x 39 cm ebatlarından oluşan cep torbaları çalışılmıştır. Her iki yan dikiş etek uçlarına yırtmaç uygulanmıştır. Kol ve beden kol oyuntusu verilmeden düz kesilerek oluşturulmuş, kollar bedene düz, takma kol tekniği ile geçirilmiş-

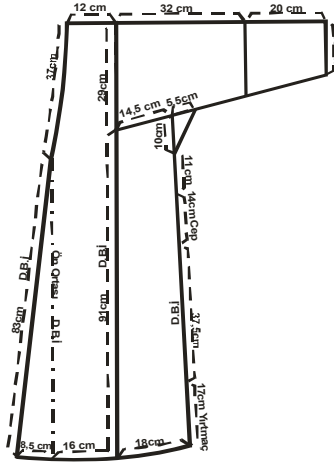
tır. Kol altlarına hareket rahatlığı sağlamak amacı ile kuş parçaları uygulanmıştır. Kol boyu her iki kolda da iki parçadan, kol ucuna doğru daralarak oluşturulmuştur. Entarinin omuzları dikişsiz olup, arka ortası kumaş katındandır.

Giysinın Dikimi İle İlgili Bilgiler: Entariyi oluşturan parçalar birbirine elde makine dikişi ile birleştirilmiştir. Ön ortası kenarlarının beden hattına kadar olan kısmına mavi renk kumaştan uygulanan bant, mavi renk ip kullanılarak çırpma dikişiyile uygulanmıştır. Arka beden sırt kısmına siyah zemin üzerine kırmızı gül ve yeşil yaprak desenli kumaştan sonradan uygulanan parça, siyah ip kullanılarak oyulgama dikişi ile entariye tutturulmuştur.

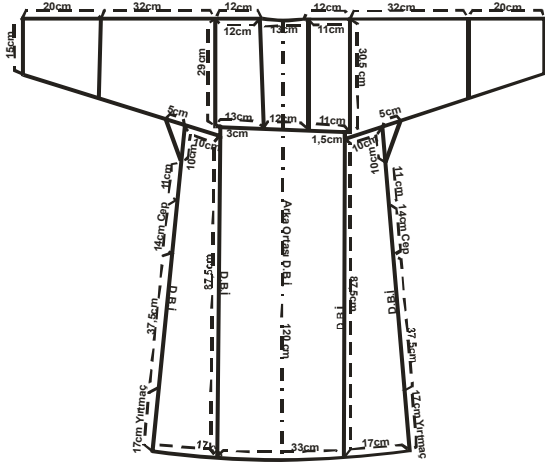
Giysinın Astar ve Astarlanması İle İlgili Bilgiler: Astar entarinin kesim özellikleri ile oluşturulmuştur. Astarı oluşturan parçalar birbirine, mavi ip kullanılarak elde makine dikişi ile birleştirilmiştir. Astar entariye çırpma ve baskı dikişi ile birleştirilmiştir.

Giysinın Süslemesi İle İlgili Bilgiler: Beden hattına kadar uygulanan mavi banttandır itibaren ön ortası kenarlarına, etek ucu çevresine, kol uçlarına, yırtmaç kenarlarına, cep çevrelere siyah ve bordo renkli şerit tutturulmuştur. Cep ve yırtmaç uçlarına beyaz renk pamuklu iplerle 'Y' şekli verilerek içlerine üçgenler işlenmiştir. Ön ortası etek ucu ve yırtmaç köşelerine sarı ve beyaz renkli üçgen şekilleri uygulanmıştır.

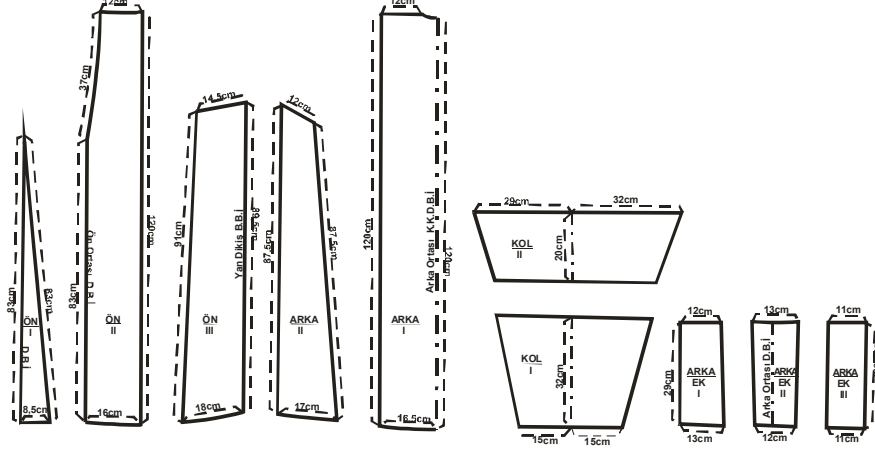
Boyutlar:

Çizim No: 16

Çizim No: 17

Çizim No: 18

Örnek No: 7

Resim No: 13

Resim No: 14

İlgili Koleksiyon: Koyunoğlu Müzesi **İnceleme Tarihi:** 29.04.2005

Envanter No: 666 **Tarihlendirme:** 19.y.y.

Giyside Kullanılan Malzeme ve Renkler: Entari kendi dokunuşundan çizgili, yeşil renk pamuklu kumaştan tasarlanmıştır. Astarı krem renk zemin üze-

rine kalın mavi kareli ve eflatun çiçekli pamuklu kumaştan oluşturulmuştur. Etek ucu iç kenarlarına vişne rengi pamuklu kumaş geçirilmiştir. Yaka ve ön ortası kenarlarına gülkurusu, turuncu ve mavi renklerde verev çizgili pamuklu kumaşla pervaz çalışılmıştır. Giysinin süslemelerinde beyaz ve gülkurusu renklerde hazır şerit kullanılmıştır. Entari kumaşı ile astar arasına pamuk konulmuştur. Dikişleri siyah ve bordo renk pamuklu iple uygulanmıştır.

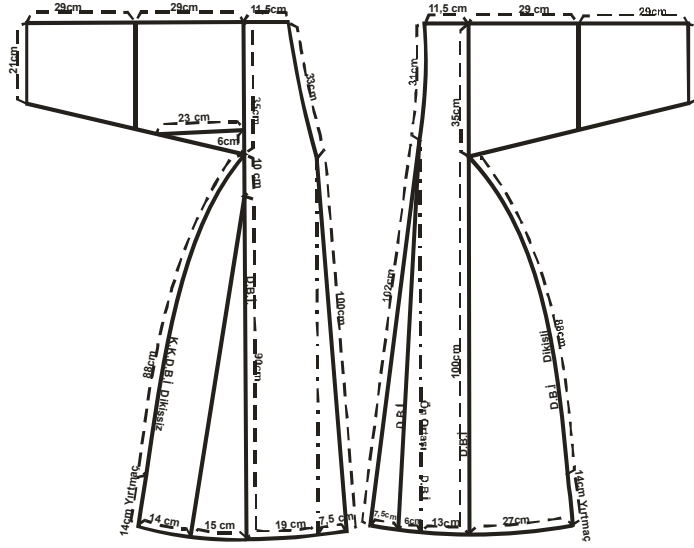
Giysinin Modeli ve Kesimi İle İlgili Bilgiler: Giysi düz beden üzerine yaka-sız, önden açık ve düğmesiz tasarlanmıştır. Boyu diz kapaklarının altında, ayak bileklerine yakın olacak şekilde sonlandırılmıştır. Bedenin her iki ön ortasına dik açılı üçken biçiminde birbirinin üzerine binen parçalar eklenmiştir. Sol bedende eklenen üçken parça ile arasına ikinci bir üçgen parça birleştirilmiştir. Ön ve arka bedenin her iki yanlarına sağ bedende kumaş katı, sol bedende dikişli olacak şekilde kol alt dikışı ile birleşen parçalar yan dikışı oluşturmuştur. Dikdörtgen kesimli yan parçalar pililer yapılarak kol alt dikişinde birleştirilmiştir. Eklenen parçalarla entarinin etek ucuna doğru genişlemesi sağlanmıştır. Her iki yan dikiş etek ucunda yırtmaç uygulanmıştır. Kol ve beden kol oyuntusu verilmeden düz kesilerek oluşturulmuş, kollar bedene düz, takma kol tekniği ile birleştirilmiştir. Kol boyu her iki kolda da iki parçadan oluşturulmuştur. Ön sağ, arka sol kol alt dikişine parça eklenerek kesikli olarak uygulanmıştır. Kollar kol ucuna doğru daralmıştır. Kol uçları düz kesimli olup, kol alt dikişinde yırtmaç çalışılmıştır. Entarinin omuzları dikişsizdir. Arka ortası dikişsiz uygulanmasına rağmen arka beden iki parçadan oluşmaktadır. Sol beden ön ve arka dikişlerde sökümler gözlenmektedir. Entaride bölge bölge yıpranmalar bulunmaktadır.

Giysinin Dikimi İle İlgili Bilgiler: Entariyi oluşturan parçalar birbirine siyah ip kullanılarak elde makine dikışı ile birleştirilmiştir. Yanlara eklenen dikdörtgen parçaların bel kısmında 5 adet pili yapılmıştır. Uygulanan pililerin her biri mavi renk pamuklu ipten yapılan biritlerle sabitlenmiştir. Ön ortası ve etek ucu kenarlarına, yaka ve kol çevresine geçirilen şerit oyulgama dikışı ile kumaşa sabitlenmiştir.

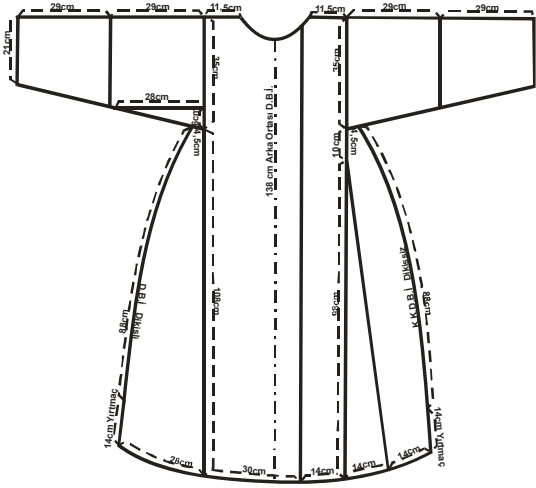
Giysinin Astar ve Astarlanması İle İlgili Bilgiler: Astar entarinin kesim özellikleri ile oluşturulmuştur. Astar parçaları birbirine oyulgama dikışı ile birleştirilmiştir. Entarinin ön ortası iç kısmına verev çizgili kumaştan bant uygulanmıştır. Astar ile entari kumaşı arasına pamuk konulup, astar entariye yorganlama tekniğiyle sabitlenmiştir. Astar entariye bordo renk ip kullanılarak oyulgama ve baskı dikışı ile tutturulmuştur. Etek ucu çevresine bordo kumaştan bant geçirilmiştir.

Giysinin Süslemesi İle İlgili Bilgiler: Entarinin arka yakasına, ön ortası kenarlarına, etek ucu çevresine, kol ucu ve yırtmaç kenarlarına bordo ve beyaz renklerden oluşan şerit tutturulmuştur.

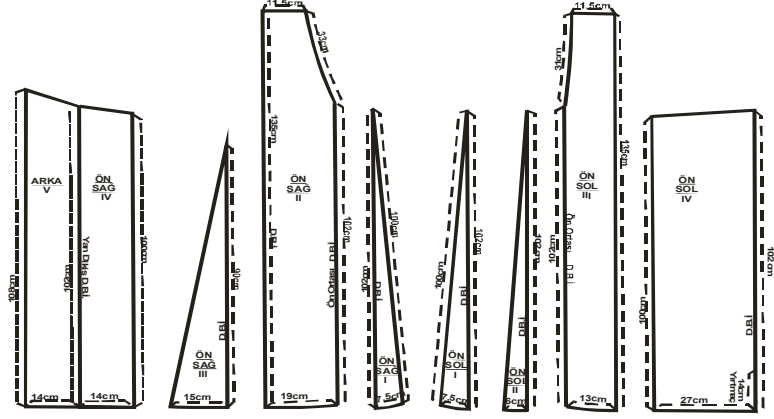
Boyutlar:

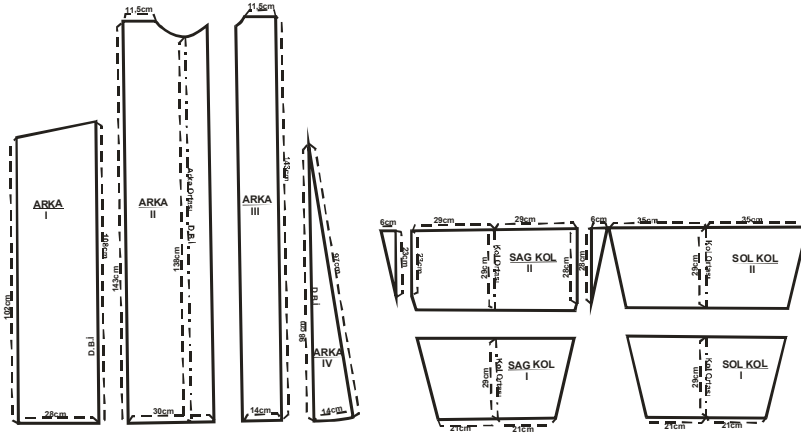
Çizim No: 19

Çizim No: 20

Çizim No: 21

Çizim No: 22

Örnek No: 8

Resim No: 15

Resim No: 16

İlgili Koleksiyon: Koyunoğlu Müzesi **İnceleme Tarihi:** 29.04.2005

Envanter No: 670 **Tarhlendirme:** 20.y.y.

Giyside Kullanılan Malzeme ve Renkler: Entari sarı ve lacivert renklerde ince çizgili kutnu kumaştan tasarlanmıştır. Astarı krem renk pamuklu kumaştan oluşturulmuştur. Kol içi bantları bordo renk pamuklu kumaştandır. Süslemelerinde turuncu renk kurdele ve balıksırtı şeklinde sim kordon kullanılmış, dikişleri siyah renk pamuklu ip ile uygulanmıştır.

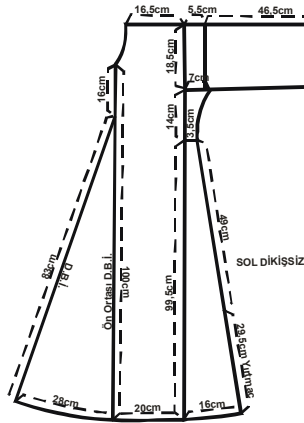
Giysinin Modeli ve Kesimi İle İlgili Bilgiler: Giysi düz beden üzerine 'O' yaka çalışılarak, önden açık ve düğmesiz tasarlanmıştır. Boyu diz kapaklarının altında, ayak bileklerine yakın olacak şekilde sonlandırılmıştır. Bedenin her iki ön ortasına dik açılı üçken biçiminde birbirinin üzerine binen parçalar eklenmiştir. Ön ve arka bedene yanlarda kuş parçalarının altından itibaren birleştirilen parçalar yan dikişleri oluşturmaktadır. Entariye eklenerek kesikler oluşturan parçalar, giysinin etek ucuna doğru genişlemesini sağlamıştır. Bedenin her iki yan dikiş etek uçlarına yırtmaç uygulanmıştır. Hareket rahatlığı sağlamak amacı ile kol altlarına kuş parçaları çalışılmıştır. Kol ve beden kol oyuntusu verilmeden düz kesilerek oluşturulmuş, kollar bedene düz, takma kol tekniği ile geçirilmiştir. Kol boyu, her iki kolda da iki parçadan oluşturulmuştur. Kol uçları düz kesimli olup, kol alt dikişinden yırtmaç uygulanmıştır. Entarinin omuzları dikişsiz, arka ortası kumaş katındandır.

Giysinin Dikimi İle İlgili Bilgiler: Entariyi oluşturan parçalar birbirine siyah ip kullanılarak makine dikişi ile birleştirilmiştir. Ön ortası kenarlarına, etek ucu çevresine ve kol ucu kenarlarına siyah ipe yarım cm den makine dikişi yapılmıştır. Kordon tutturularak siyah ip kullanılarak, çırpma dikişi ile uygulanmıştır. Entariye uygulanan kurdeleler her iki kenarından siyah ipe, makine dikişi yapılarak tutturulmuştur.

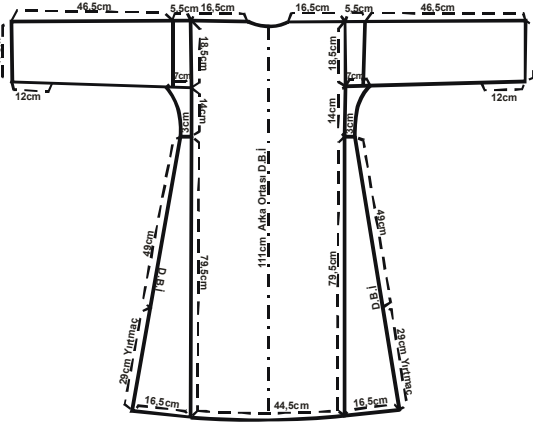
Giysinin Astar ve Astarlanması İle İlgili Bilgiler: Astar entarinin kesim özellikleri ile oluşturulmuştur. Astarı oluşturan parçalar birbirine beyaz ip kullanılarak makine dikişi ile birleştirilmiştir. İç kol uçlarına bordo renk kumaştan parça eklenmiştir. Yırtmaçlardan astarın görünmemesi için kol ucuna geçirilen bantlar astar kumaşına tutturulmuştur. Astar entariye makine dikişi ile birleştirilmiştir. Entarinin etek uçları astar ile birlikte 1cm den kıvrılıp makine dikişi yapılarak temizlenmiştir.

Giysinin Süslemesi İle İlgili Bilgiler: Entarinin yaka çevresine, ön ortasının bele kadar olan kısmına, kol ucu ve yırtmaç kenarlarına turuncu kurdele geçirilmiştir. Kurdelenin uç kısımlarına ise balıksırtı şeklinde kordon tutturulmuştur. Kurdeleye verev şekil verilip arka kol yırtmacına geçirilmiştir.

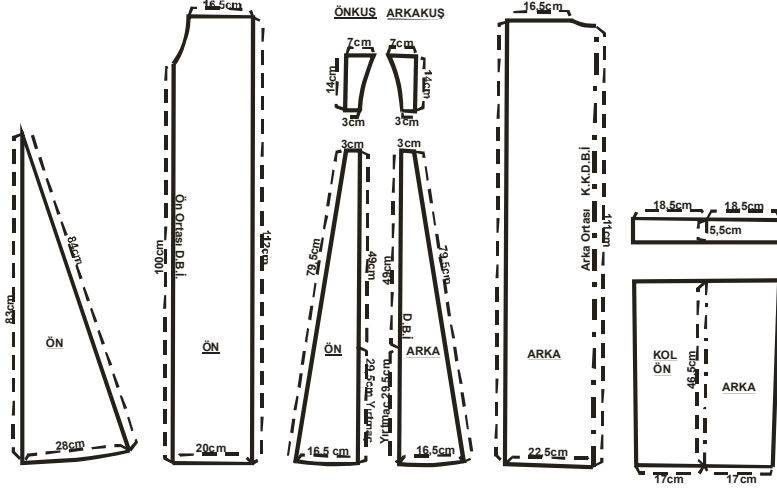
Boyutlar:

Çizim No: 23

Çizim No: 24

Çizim No: 25

Sonuçlar

Geleneksel giyim konusundaki kaynaklara bakıldığında, daha çok kadın giyimi üzerinde durulduğu, erkek giyimi ile ilgili yapılan araştırmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Araştırmada Konya iline ait müzelerde ve özel koleksiyonlarda bulunan geleneksel erkek giyimlerinden entari örnekleri sunulmuştur.

Entarilerde kullanılan kumaş ve renkler incelendiğinde ilk sırada sarı lacivert çizgili ve kiremit rengi zemin üzerine yağ yeşili çizgili renklerde kutnu kumaşın kullanıldığı görülmüştür. İncelenen entari örneklerinde kutnu kumaşın büyük oranda tercih edildiği belirlenmiştir. Kutnu, çözgü ipliği ince ipek, atkı ipliği iki pamuk ipliği ve bir ipek ipliğinden dokunan enine çizgili, kaba kalın dokunuşlu kumaş türüdür (Apak, vd., 1997: 27). Entarilerde astar kumaş olarak ise büyük oranda pamuklu kumaş kullanılmıştır. Astar kumaşlarında en fazla krem renk tercih edilirken, diğer renk dağılımları birbiri ile aynı orandadır.

Entariler beden olarak incelendiğinde en çok arka ortası ve omuzları dikizsiz, etek ucu yırtmaçlı, yanlara ve ön ortasına üçgen parça eklemeli kesim özelliklerinin kullanıldığı ortaya konmuştur. Entarilerin kesim özelliklerindeki benzerliklerin kullanılan kutnu kumaş ile ilgili olduğu düşünülmektedir. Kutnu kumaşının eninin dar olması nedeniyle entarilerin kesik parçalardan oluşturulduğu söylenebilir. Kol kesimlerinde düz kare kol ve yaka çalışmaları içinde de

'O' yaka uygulaması göze çarpmaktadır. Kollara hareket rahatlığı sağlaması amacıyla koltuk altına kuş çalışmaları uygulanmıştır. Vural ve arkadaşları (2006)'nın geleneksel giysilerin kol formlarını inceledikleri çalışmalarında, giysilerdeki kol özelliklerinin, kolun germe ve bükme hareketleri dikkate alınarak hazırlandığını belirtmişlerdir. Germe durumunda rahatlık sağlaması amacıyla kol genişliğine kuş parçalarının kullanıldığı, bükme durumunda ise kullanım rahatlığı açısından kol boylarının farklı uzunluklarda hazırlanarak kollara daha fazla hareket serbestliği kazandırıldığı ortaya konmuştur.

Entarilerde oyulgama, çırpma, makine dikişi, baskı dikişi, elde makine dikişi ve yorganlama dikiş tekniklerinin kullanıldığı belirlenmiştir. Araştırmaya göre Konya'da bulunan erkek entarilerinde dikiş tekniği olarak en fazla elde makine dikişi kullanılmıştır. Makine dikişini oyulgama dikiş tekniği takip etmektedir. Astar dikişlerinde ise en fazla çırpma ve oyulgama dikiş teknikleri uygulanmıştır. Uygulanan süslemeler değerlendirildiğinde, entarilerin süslemesiz olduğu ortaya konmuştur. Yapılan süslemelerde ise balıksırtı kordon ve kurdelenin kullanıldığı görülmektedir. Süslemeler için kullanılan renklerde ise en çok altın renginin ve süsleme teknikleri içerisinde de en çok kordon tutturma tekniğinin tercih edildiği ileri sürülebilir.

Entari örneklerinin kesim, dikim ve süsleme açısından birbirine benzerliği dikkat çekicidir. Aynı özellik ve ölçüleri taşıyan giysi gruplarının ait olduğu dönemde belli kişiler tarafından dikildiği düşünülebilir. Giysilerde görülen benzer özellikler dönem içinde insanların birbirinden etkilendiğini açıkça göstermektedir.

Araştırmada incelenen giysilerin süslemelerinden, kalıp özelliklerinden, model ve tekniklerinden günümüz giyim uygulamalarında yararlanılarak Türk giyim repertuarına zenginlik kazandırmak amaçlanmaktadır. Araştırma konusu olarak seçilen geleneksel erkek giyim örneklerinin, kültürel değerlerini anlama, koruma ve yaşatma gerekliliğini yeni nesillere aktarmak önem taşımaktadır. Araştırma sonucunda, kültürel değerleri koruma altına alarak yok olmalarını engelleyen müzelerdeki kıyafetlerin saklama koşullarının iyileştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu konuda, müze şartlarının yeniden gözden geçirilmesi, kıyafetlerin tasnifi ve envanter bilgilerinin kontrol edilmesi gerekmektedir. Müze ortamlarının farklı bir bakış açısı ile ele alınıp, modernize edilmesine olanak sağlanmalıdır.

Anadolu'nun binlerce yıllık birikimli tarihini üzerlerinde taşıyan kültürel değerleri araştırmak, yeni yapılacak araştırmalara rehberlik etmek, müze ve

koleksiyonları denetlemek amacıyla bilim merkezleri kurulması yarar sağlayacaktır. Turizm açısından oldukça önemli olan geleneksel giyim-kuşam örneklerini toplumlara tanıtmaq amacıyla sergiler düzenlenmeli ve bilimsel yazılı kaynaklar çoğaltılmalıdır. Bu konuyla ilgili olarak üniversiteler, Kùltür ve Turizm Bakanlığı ile işbirliği yaparak gerekli faaliyetlerin düzenlenmesini sağlamalıdır.

©

KAYNAKLAR

- Atasoy Nurhan, (1971). Selçuklu Kıyafetleri Üzerine bir Deneme, *Sanat Tarihi Yıllığı IV*, Sanat Tarihi Enstitüsü, İstanbul.
- Apak, Melek Sevüktekin, Filiz, Onat, Gündüz, Fatma, Öztürk, Eray, (1997). *Osmanlı Dönemi Kadın Giyimleri*, Ankara.
- Halaçoğlu, Yusuf, İncalık, Halil, Çay, Abdülhaluk, Editör: Güzel, Hasan, C., Birinci, Ali, (2002). *Genel Türk Tarihi*, Yeni Türkiye Yayınları, Cilt: I, Ankara.
- Karpuz, Haşim, (2001). Konya'nın Selçuklu Kent Dokusu ve Son Yıllarda Yok Olan Anıtları, *I. Uluslar Arası Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Kongresi*, Cilt: 2, Konya.
- Kubarev, Gleb V., (2002). Orta Asyalı Türklerin Giyimleri, *Türkler Ansiklopedisi*, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara.
- Kösoğlu, Nevzat, (1997). *Milli Kültür ve Kimlik*, İstanbul.
- Meriç, Nevin, (2000). *Osmanlı'da Gündelik Hayatın Değişimi Adab-ı Muaşeret 1894–1927*, Kaknüs Yayınları, İstanbul.
- Önder, Mehmet, (1971). *Mevlana Şehri Konya*, Konya Turizm Derneği Yayını, Ankara.
- Önder, Mehmet, (1955). Mevlana'nın Giyim Şekli ve Elbiseleri, *A.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Ankara.
- Önge, Ergül, (1995). *Türk Giyim Tarihi Ders Notları*, Selçuk Üniv. Mesleki Eğitim Fakültesini Yaşatma Ve Geliştirme Vakfı Yayınları, Konya.
- Özel, Mehmet, (1992). *Folklorik Türk Kıyafetleri*, Tüpraş Yayınları, Ankara.
- Özer, İlbeyi, (2006). *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Yaşam ve Moda*, Truva Yayınları, İstanbul.
- Süslü, Özden, (1989). *Tasvirilere Göre Anadolu Selçuklu Kıyafetleri*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.
- Ünal, Mehmet Ali, (1999). Osmanlı Devri Türk Kültürünün Genel Özellikleri, *Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi*, Konya.
- Vural, Tuba, Koç, Fatma, Koca, Emine, Pamuk, Beyhan, (2006). Geleneksel Kadın Giysilerinde Kol Formu Özelliklerinin Giysi Konforu Açısından İncelenmesi, *16–18 Kasım 12. Ulusal Ergonomi Kongresi*, Ankara.
- Yıldırım, Ali, Şimşek, Hasan, (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Kitabevi, Ankara.

KAYNAK KİŞİ KÜNYELERİ

Koleksiyon: Koyunoğlu Müzesi

Adı Soyadı: Sabri Doğan

Doğum Yeri: Konya

Doğum Tarihi: 11. 05. 1954

Öğrenim Durumu: Üniversite

Mesleği: Arkeolog

Açık Adresi: Topraklık Kerimdede Çeşme Mahallesi Kerimler Caddesi No: 25 Karatay / KONYA

Koleksiyon: Karavan Özel Koleksiyoncusu

Adı Soyadı: Hüseyin Kaplan

Doğum Yeri: Konya

Doğum Tarihi: 24. 06. 1964

Öğrenim Durumu: Üniversite

Mesleği: Özel Koleksiyoncu

Açık Adresi: Mevlana Cad. No: 63 Karatay / KONYA

Koleksiyon: Anatolia Özel Koleksiyoncusu

Adı Soyadı: Mehmet Demirci

Doğum Yeri: Konya

Doğum Tarihi: 10. 06. 1958

Öğrenim Durumu: İlkokul

Mesleği: Özel Koleksiyoncu

Açık Adresi: Mevlana Cad. Cevizaltı Sok. No: 3/E Karatay / KONYA